

MAGYAR KÖZTÁRSASÁG
HONVÉDELMI MINISZTERE

Országgyűlés Hivatala

Irományszám: K/7774/1

Érkezett: 2009 JAN 05.

Tóth Gábor úr
országgyűlési képviselő

Budapest

Tisztelt Képviselő Úr!

A K/7774. számú, „Tájékoztatás kérése a Magyar Honvédségre háruló feladatokról” című kérdésre az alábbi választ adom.

Hogyan van biztosítva a minősített, veszélyeztetett időszakban a honvédség feltöltése, pótlása?

A MH szervezeti átalakításaival párhuzamosan végrehajtásra került a megelőző védelmi helyzet és rendkívüli állapot idején a Honvédség hadkötelesekkel történő kiegészítése, a védelmi igazgatási szervek tevékenységének segítése, illetve a Honvédség és a rendvédelmi szervek részére szükséges gazdasági és anyagi szolgáltatási kötelezettség teljesítése terén végrehajtandó katonai igazgatási és hadkiegészítési feladatok rendjének átalakítása, szükséges korrekciója.

Megelőző védelmi helyzet és rendkívüli állapot idején a Magyar Honvédség hadkötelesekkel történő hadkiegészítése terén *a feladatok teljes struktúra váltására volt szükség.*

A Magyar Honvédség tényleges katonai állománya *békében* önkéntes jelentkezés alapján, a hivatásos, szerződéses és az önkéntes tartalékos katonai szolgálatra vagy hallgatói viszony létesítésére toborzottak felvétele útján kerül biztosításra, illetve pótlásra.

Megelőző védelmi helyzetben (a hadkötelezettség bevezetését követően) és rendkívüli állapot idején a hadrend szerinti szervezetek rendszeresített hadi létszámba történő feltöltése és veszteségpótlása a békeidőszaki kiegészítési renden túl keretátadással és hadkötelesek behívásával történhet.

A Magyar Honvédség tartalékos állományába a kiképzett hadkötelesek tartoznak. Megelőző védelmi helyzetben a hadkötelezettség alapján letöltendő katonai szolgálat legfeljebb 12 hónap lehet, mely korlátozás a rendkívüli állapot idejére nem vonatkozik.

A rendelkezésre álló adatok alapján a korábban *maximum 180 nap sorkatonai szolgálatot letöltött potenciális hadkötelesek száma mintegy 70 000 fő* (megelőző védelmi helyzetben a hadkötelezettség bevezetését követően behívható és max. 180 nap kiképzésben részesíthető). *A korábban több mint 180 nap sorkatonai szolgálatot letöltött potenciális nyilvántartott hadkötelesek száma mintegy 600 000 fő (rendkívüli állapotban behívható).*

Mindezek alapján a „valamilyen szinten” kiképzett potenciális hadkötelesek száma mintegy 670 000 fő.

A hadkötelezettség bevezetésére való képesség megőrzése olyan alapfeladattá vált, mely szorosan kapcsolódik a katonai szervezetek készenlét-fenntartási és -fokozási feladataihoz.

A feladatok végrehajtásának új rendszerében a hadkiegészítő parancsnokságok a béke időszakban elkészítik a hadkötelezettség bevezetésére való képesség megőrzéséhez, illetve a hadkötelezettség bevezetéséhez szükséges terveket, vezetik az állomány felkészítését.

A toborzó és érdekvédelmi központok a hadkötelezettség bevezetését követően sorozó központként működnek tovább, (Budapest, Debrecen, Székesfehérvár) és végrehajtják a hadköteles nyilvántartás MH Katonai Igazgatási és Adatfeldolgozó Központtól történő átvételét, (törvényi szabályozás alapján ez a szervezet kaphatja meg békében a hadköteles korba lépő magyar állampolgárok alapadatait) a nyilvántartás pontosítását, a sorozást és a katonai szolgálatra történő behívás feladatait. A feladatok végrehajtása érdekében a központok megerősítésre kerülnek a toborzó és érdekvédelmi irodák kijelölt és béke időszakban felkészített állományával.

A készenlét-fenntartást és -fokozást szabályozó rendelkezésekhez kapcsolódóan elkészítésre és kiadásra került többek között a *Magyar Honvédség katonai szervezetei feltöltésének előkészítéséről és a készenlét fenntartását és fokozását biztosító hadkiegészítési szakfeladatokról* szóló HM HVKF intézkedés.

A hadkiegészítő parancsnokságok, illetve a MH Katonai Igazgatási és Adatfeldolgozó Központja az idén - a jogszabályi feltételek figyelembe vételével - kezdhették meg a szakmai feladatok begyakorlását, mely kiemelten az „MH ÖHP 2008. ellenőrzés” valamint a ”Feltöltés 2008” Szimulációs Hadkiegészítési gyakorlat kapcsán jelentkezett:

- Az ellenőrzések megerősítették a feltöltéssel kapcsolatos fejlesztések és további kidolgozó munka főbb irányvonalait. Megállapításra került, hogy a hadkiegészítés átalakított rendszere működőképes. A hadkiegészítő parancsnokságok a számvetések alapján képesek a Hadrendbe tartozó katonai szervezetek szükségleteinek biztosítására, a Haderő feltöltésére.

- A szimulációs gyakorlat bizonyította az alárendelt szervezetek megalakítást követő készenlétét. Igazolta az új hadkiegészítési struktúra életképességét. Fejlesztette a parancsnokságok és alárendeltjeik katonai igazgatási tevékenységéből adódó feladatai végrehajtásának színvonalát, elősegítette a tapasztalatok gyűjtését a hadkötelezettség bevezetéséből adódó hadkiegészítési feladatok vonatkozásában.

A Magyar Honvédség Objektum - Szolgáltatás - Technikai eszköz kiegészítése:

A védelmi igazgatási szervek tevékenységének segítése terén is szükségessé vált a feladatok elosztásának megváltoztatása.

A megyei (fővárosi) védelmi bizottságok munkájában a Hvt. 55. § (4) d) pontja alapján a hadkiegészítő parancsnok, illetve az általa kijelölt képviselője, a megyeszékhelyen települő toborzó és érdekvédelmi központ (iroda) parancsnoka (vezetője) vesz részt. A hadkiegészítő parancsnok felelős a képviselével megbízott személyek felkészítéséért, illetve a védelmi igazgatási szervek munkája segítéséhez szükséges adatok és információk biztosításáért. 2008. év tapasztalatai, illetve a HM Védelmi Hivatal által vezetett megyei Védelmi Bizottságoknál tartott ellenőrzések bizonyították az új struktúrára történt átváltás megtörténtét és azt, hogy az együttműködés szoros és folyamatos a HM-MH, valamint a területi polgári igazgatás szervei között.

A Honvédség és a rendvédelmi szervek részére szükséges gazdasági és anyagi szolgáltatási kötelezettség teljesítése terén a hadkiegészítő parancsnokságok kulcsfontosságú szerepe megmaradt.

Milyen elképzelések vannak a szerződéses állomány stabilitásának növelésére?

2007-ben a Magyar Honvédség szervezeti átalakítása befejeződött. A tárca áttekintette a különböző állománykategóriák helyzetét, így a szerződéses legénységi állomány létszámának alakulását, jellemzőit az állománycsoportokhoz kapcsolódó problémákat. Részletes elemzések születtek a szerződéses legénységi állomány demográfiai jellemzőire, összetételére, járandóságaira és ezen állománycsoportot érintő problémákra vonatkozóan. A helyzet javítása érdekében megszülettek mindazok a javaslatok, amelyek eredményeképp a megtartóképesség fogalmazódott meg fő célkitűzésként. A 2008-as év jelentős eredményeket hozott a szervezetbe történő beáramlást illetően: közel 1300 fő vállalt főként szerződéses legénységi szolgálatot a Magyar Honvédség katonai szervezeteinél.

A 2009-es célkitűzések érdekében napirenden van a toborzó- és alkalmassági rendszer korszerűsítése, a munkaerőpiac változásaira azonnal reagálni képes szervezeti keretek létrehozása.

A HM Kollégium 2008. szeptember 25-ei ülésén feladat- és ütemtervet fogadott el, a toborzás hatékonyságának növelése, valamint a Magyar Honvédség megtartóképességének erősítése érdekében.

Az ütemterv a következő főbb feladatokat határozza meg:

- a kompenzációs rendszer felülvizsgálata
- a szerződéses állomány lakhatási rendszerének áttekintése különös tekintettel a nők, családok, szolgálati helyétől távol lakó állományra
- a missziós szolgálatra való kijutás lehetőségének vizsgálata
- MH Toborzási Stratégia kidolgozása
- együttműködés kialakítása különböző rendvédelmi szervezetekkel a toborzási és rekonverziós tevékenységekre
- a bekerülési folyamat optimalizálása, szükséges jogszabályi módosítások
- új marketing, PR, kommunikációs technikák kialakítása
- fokozott figyelem a hiányszakmákra (pl. gépjárművezető), előképzési lehetőségek vizsgálata
- humán szolgálati intézményrendszer kialakítása, egyéb szükséges szervezeti változtatások végrehajtása, családsegítő rendszer kiépítése
- rekonverziós rendszer áttekintése, működési feltételeinek folyamatos biztosítása
- a szerződéses legénységi állomány helyének, szerepének, a velük szemben támasztott követelményeknek vizsgálata, megfelelő pályamodell kialakítása.

A képzési háttér (ZMNE) nagyságrendje összhangban van-e a honvédség létszámával, nem gondolkozik-e a tárca más megoldásokkal (felsőfokú végzettségűek átképzése, külföldi képzés)?

A Magyar Honvédség átalakításával párhuzamosan megtörtént a honvédségi igényeket kiszolgáló képzési rendszer és ennek megfelelően a képző intézmények feladatának, felépítésének, létszámának felülvizsgálata is. Ennek megfelelően 2 képző intézményt működtet a HM: a tisztképzés, és a tisztek további felkészítése, át- és továbbképzése érdekében a Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem, a tiszthelyettesi állomány vonatkozásában pedig az MH Kinizsi Pál Tiszthelyettes Szakképző Iskola. Mindkét szervezet új szervezeti struktúrával és a képzési igényekhez igazodó létszámmal került kialakításra.

- A Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem a Magyar Köztársaság egyetlen katonai/nemzetvédelmi, önálló állami felsőoktatási intézménye, amely szerves részét képezi a magyar felsőoktatásnak. A katonai felsőoktatás átalakítása megtörtént, a ZMNE Magyarországon elsőként állt át a bolognai rendszerű képzésre.
- Az MH Kinizsi Pál Tiszthelyettes Szakképző Iskolában ettől a tanévtől kezdődően már az új OKJ szerint folyik a képzés. Januárban vizsgázik az első, felnőttképzési rendszerben tanuló honvéd zászlós csoport.

2008-ban végrehajtásra került a Magyar Honvédség képzési rendszerének vizsgálata és megkezdődött egy hosszú távú képzési koncepció kialakítása, melynek alapelvei az alábbiak szerint foglalhatók össze:

- stratégiai célokhoz igazodó
- tervezett és értékelt
- az érintettekkel egyeztetett tevékenységen alapul
- megszünteti azokat a „hiányokat”, amelyek miatt az emberi erőforrás nem működik elég hatékonyan potenciális lehetőségei ellenére sem.

A folyamat szerves részét képezi, hogy a működtetett intézmények kapacitását a Magyar Honvédség maximálisan használja ki, a személyi állomány képzése vonatkozásában továbbra is alapvető elvárás a „szükségesen elégséges” elv alkalmazása, azaz a képzések olyan kialakítása és olyan képzéseken való részvétel, mely a leghatékonyabb foglalkoztatást teszi lehetővé a legkisebb ráfordítással, a túlképzés elkerülésével.

Ennek megfelelően a rendszer szerves részét képezi a külföldi képzések beillesztése a képzési rendszerbe, a párhuzamosságok elkerülése. Meghatározásra kerül a külföldi képzések keretében azok köre, melyek elvégzése foglalkoztatási feltételként határozható meg és kialakításra kerül a képzések azon köre, mely a beosztások jobb ellátását, a munkavégzés minőségének javítását szolgálja.

A rendszer megfelelő tervezési keretbe foglalása teszi lehetővé a Magyar Honvédséggel szemben támasztott követelményeknek való megfelelést, a személyi állomány hazai és nemzetközi feladatainak maradéktalan és minőségi ellátását.

A felszabaduló munkaerőt fel kívánja-e használni a tárca a szerződéses állomány minőségi összetételének javítására, pótlására?

A világgazdaságban jelenleg végbemenő folyamatok következtében várhatóan növekvő foglalkoztatási feszültségek megoldásában – megítélésem szerint – az állami szervezeteknek, így a Magyar Honvédségnek is, jelentős szerepet kell vállalnia. Eerre tekintettel 2008. december elején a HM Személyzeti Főosztály (továbbiakban: HM SZEF) előkészítésében a tárca kezdeményezte a Szociális és Munkaügyi Minisztériummal fennálló „Együttműködési Megállapodás”, illetve annak végrehajtására vonatkozó „Cselekvési Terv” módosítását, aktualizálását.

A honvédség toborzó szakemberei tevékenységének irányítása érdekében, a jelenlegi helyzet szakfeladatai tárgyában, előkészítés alatt áll egy HM SZEF intézkedés, mely tartalmazza a potenciális jelentkezők alkalmazási feltételeinek különleges szabályait (ilyen pl.: szakképzetlenek esetében – különös tekintettel a hátrányos helyzetű munkavállalókra – a felvételi eljárással egy időben, a szervezet részére szükséges szakképzettség megszerzése érdekében – együttműködésben a Regionális Munkaügyi Központokkal, Regionális Képző Központokkal, a Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Intézettel – beiskolázás képzésre). Az intézkedés a Szociális és Munkaügyi Minisztériummal történő együttműködés létrejöttének függvényében akár 2009. január elején kiadásra kerülhet.

A HM SZEF kezdeményezésére kidolgozásra került egy tervezet, mely a jelentkezők számának jelentős emelkedése esetén a honvédség kiképzési kapacitását - mintegy 120 fő / két hónap - a duplájára emeli.

A HM SZEF alárendeltségében működő hadkiegészítő parancsnokságok – illetékességi területükön – korábban is együttműködtek a munkaügyi szervekkel. Új kezdeményezés az Észak-magyarországi Régióban, hogy kisebbségi szervezetek is bevonásra kerültek a közös munkába, a potenciális jelentkezők minél szélesebb körének elérése érdekében.

A munkaerő-piaci feszültségek fokozódásának elkerülése érdekében a HM SZEF által irányított rekonverziós tevékenységben a hangsúlyt a polgári életbe való visszaillesztés segítése helyett, a preventív, munkahely-megtartó képzések támogatására helyeztük. Ebben a főosztálynak jelentős partnere a Magyar Honvédség Szociálpolitikai Közalapítvány.

A katonai szervezetek létszámproblémái megoldása érdekében felmérésre került valamennyi üres beosztás, illetve a 2009. 01. 01. és 2010. 03. 31. között lejáró szerződések száma. A szerződések lejárta előtt 6 hónappal személyi beszélgetésen nyilatkozik mind a munkáltató, mind a munkavállaló a további szándékáról, így tervezhető a feltöltés, a képzési, átképzési igény.

Fentiek alapján a betöltetlen és a várhatóan megüresedő beosztások száma alapján megállapítható, hogy a Magyar Honvédség több ezer munkavállaló felvételére képes. Figyelembe kell azonban venni, hogy a tapasztalatok szerint, a jelentkezők közül csak kevesen felelnek meg a velük szemben támasztott egészségügyi, pszichikai, fizikai követelményeknek.

A közvetlen megkeresés csak akkor lehet eredményes, ha a tárca által nyújtott illetmény, illetve az egyéb juttatások színvonala meghaladja a munkanélküli ellátás színvonalát. Ez szintén szoros összefüggést mutat a Magyar Honvédség vonzerejével és megtartó képességével.

Budapest, 2008. december 10 - n

Üdvözlettel:

Dr. Szekeres Imre
Dr. Szekeres Imre